

३३. श्री राविर सिंह बिष्ट
 ३४- श्री निर्मल राज जोशी
 ३५. श्री सुरेन्द्र देवि रावल
 ३६. श्री लया डरा देवि शुल पांडे
 ३७ श्री विमल पन्नाई
 ३८ श्री इन्द्रा देवि शुल
 ३९ श्री अरुण देवि मगर तल्लामा पन्नाई
 ४० - श्री जयनरद जोशी - गाडरामा सचिव

अध्यक्ष

सदस्य

सदस्य

सदस्य

अध्यक्ष पद प्रति

- १) मदनराज पन्नाई
- २) प्रतिमा गिरी रावल
- ३) रणदेव वडादुर प्रजादी
- ४) शिवराज वि० ड
- ५) योगेश्वर प्रजादी
- ६) रणदेव रावल
- ७) मधेश डहायत
- ८) नरेन्द्र व. शर्मा
- ९) चमराज वीरगटी
- १०) वृष्ण जोशी
- ११) विर व. प्रजादी
- १२) लिला जोशी
- १३) रमिता पाण्डे
- १४) वृष्ण शर्मा
- १५) प्रियु वि० ड
- १६) प्रेमल वास्कोटे
- १७) दिपक रावल
- १८) वेद प्रताप श्रीवा
- १९) लविन पाण्डे
- २०) कुमल डहायत
- २१) दीपक प्रसाद न्योपाने
- २२) दिवा ललित राणा
- २३) प्रमोद मण्डाल
- २४) मिन प्रमोद मण्डाल
- २५) अरुण देवि मगर

सदस्य

सदस्य

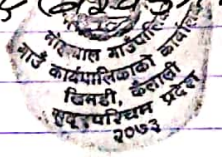
सदस्य

सदस्य

सदस्य

सदस्य

संस्थापक अध्यक्ष - लक्ष्मी - सुहा - सुहा

संस्थापक अध्यक्ष

संस्थापक अध्यक्ष

निर्धारित प्रस्ताव नं १ प्राप्ति हुनफल जहाँ मौख्याल गाउँपालिकाको प्राज्ञिक
वर्ष २०६६/०६८ को मौख्याल गाउँपालिकाको प्राज्ञिक विद्यार्थी सभाको
निर्धारित कार्यसूची अनुसार सभाको गणेशन श्री पुजा देवि बुढा मगर
ज्यूवाट प्रस्तुत भई यो प्राज्ञिक विद्यार्थी सभाको गणेशन सदनको
ज्यूवाट व्यापक हुनफल भई सभाको ज्यूवरा निर्धारण पेश भएकी
हुदा मौख्याल गाउँपालिकाको प्राज्ञिक (आ.व. २०६६/०६८) को प्राज्ञिक विद्यार्थी
सभाको प्रस्ताव सभा सर्वसम्मत रूपमा पारीत गरीयो। त्यसै निर्धारण
सभाको स्वरूप प्रत्येक निर्धारण कार्यको क्रममा निर्धारण निर्धारण
प्रस्ताव माइल्युमा टार गरीएको छ।

प्रमाणित गरीएको
मौख्याल गाउँपालिका

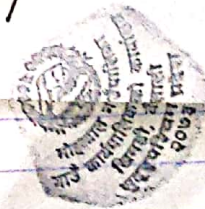
मोहन्याल गाउँपालिकाको आर्थिक ऐन २०७७

मोहन्याल गाउँपालिकाको अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्न बनेको विधेयक

प्रस्तावना: मोहन्याल गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७७/७८ को अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्नको निमित्त स्थानीय कर तथा शुल्क संकलन गर्ने, छुट दिने तथा आय संकलनको प्रशासनिक व्यवस्था गर्न वाञ्छनीय भएकोले, नेपालको संविधानको धारा २८८ को उपधारा (२) बमोजिम मोहन्याल गाउँ सभाले यो ऐन बनाएको छ ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ: (१) यस ऐनको नाम "आर्थिक ऐन, २०७७" रहेको छ ।
(२) यो ऐन २०७७ साल श्रावण १ गतेदेखि मोहन्याल गाउँपालिका क्षेत्रमा लागू हुनेछ ।
२. घर जग्गा कर: गाउँपालिकाका क्षेत्रभित्र अनुसूचि (१) बमोजिम घर जग्गा कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।
३. घर बहाल कर: गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले भवन, घर, पसल, ग्यारेज, गोदाम, टहरा, छप्पर, जग्गा वा पोखरी पूरै आंशिक तवरले बहालमा दिएकोमा अनुसूचि (२) बमोजिम घर जग्गा बहाल कर लगाइने र असूल गरिनेछ ।
४. व्यवसाय कर: गाउँपालिका क्षेत्रभित्र व्यापार, व्यवसाय वा सेवामा पूँजीगत लगानी र आर्थिक कारोवारका आधारमा अनुसूचि (३) बमोजिम व्यवसाय कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।
५. जडिबुटी, कवाडी र जीवजन्तु कर: गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले ऊन, छोटो, जडिबुटी, वनकस, कवाडी माल र प्रचलित कानूनले निषेध गरिएको जीवजन्तु वाहेकका अन्य मृत वा मारिएका जीवजन्तुको हाड, सिङ, प्वाँख, छाला जस्ता बस्तुको व्यवसायिक कारोवार गरेवापत अनुसूचि (४) बमोजिमको कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।
६. सवारी साधन कर: गाउँपालिका क्षेत्रभित्र दर्ता भएका सवारी साधनमा प्रदेश कानून द्वारा स्वीकृत दर अनुसार सवारी साधन कर हुनेछ ।
७. विज्ञापन कर: गाउँपालिका क्षेत्रभित्र हुने विज्ञापनमा अनुसूचि (५) बमोजिम विज्ञापन कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।
८. मनोरन्जन कर: गाउँपालिका क्षेत्रभित्र हुने मनोरन्जन व्यवसाय सेवामा अनुसूचि (६) बमोजिम व्यवसाय कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ । तर, प्रदेश कानून स्वीकृत भई सो कानूनमा अन्यथा व्यवस्था भएको अवस्थामा सोहि बमोजिम हुनेछ ।
९. बहाल बिटैरि कर: गाउँपालिका क्षेत्रभित्र बहाल बिटैरि कर अनुसूचि (७) व्यवस्था भए अनुसार शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।
१०. सेवा शुल्क, दस्तुर: गाउँपालिकाले निर्माण, संचालन वा व्यवस्थापन गरेका अनुसूचि (८) मा उल्लिखित स्थानीय पूर्वाधार र उपलब्ध गराइएको सेवामा सेवाग्राहीबाट सोही अनुसूचिमा व्यवस्था भए अनुसार शुल्क लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।
११. बिक्रि तथा निकासी कर: गाउँपालिका क्षेत्र कर अनुसूचि (९) व्यवस्था भए अनुसार बिक्रि तथा निकासी कर लगाइने र असूल उपर गरिनेछ ।
१२. कर छुट: यस ऐन बमोजिम कर तिर्ने दायित्व भएका व्यक्ति वा संस्थाहरूलाई कुनै पनि किसिमको कर छुट दिइने छैन ।

प्रजापति त. ०१/१६/७७

१३. कर तथा शुल्क संकलन सम्बन्धि कार्यविधि: यो ऐनमा भएको व्यवस्था अनुसार कर तथा शुल्क संकलन सम्बन्धि कार्यविधि गाउँपालिकाले तोके अनुसार हुने छ ।
१४. अनुसूचीहरू

श्रोतहरू

अनुसूची १

क्र.सं.	विवरण	करको दर एकमुस्ट रु.
1	न्यूनतम (5 सम्म) रोपनी	50
2	5-10 रोपनी सम्म रोपनी	२५०
5	10-25 रोपनि सम्म	७००
6	25-50 सम्म	१५००
7	50 भन्दा माथि	३०००

7/1/2073

अनुसूची २ (घर बहाल कर)

गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले भवन, घर, पसल, ग्यारेज, गोदाम, टहरा, छप्पर, जग्गा वा पोखरी पूरै आंशिक तवरले बहालमा दिएकोमा बहाल दिएको रकमको ५ प्रतिशत बमोजिम घर बहाल कर लगाइने र असूल गरिनेछ ।

क्र.सं.	विवरण	करको दर रु.
1	छाप्रो, फुसको छाना भएको कच्ची घर प्रति वर्ष	100
2	टीन, स्लेट ढुङ्गा, टायलको छाना भएको घर प्रति वर्ष	300
3	RCC घर ५ कोठा सम्मको प्रति वर्ष	500
4	RCC घर १० कोठा सम्मको प्रति वर्ष	1000
5	RCC घर १० कोठा भन्दा माथि प्रति वर्ष	5000

प्रमाणित गरियो
७/११/२०७४

अनुसूची ३ व्यवसाय करः

सि.नं	विवरण	करको दर	
		दरता	नविकरण
१	चिया, नास्ता, सामान्य किराना पसल, सामान्य कस्मेटिक पसल तथा अन्य यस्तै प्रकृतिका सामान्य व्यवसाय	१०००	५००
२	रेस्टुरेन्ट, होटल, बार	२०००	१०००
३	तयारी पोसाक तथा कांचो कपडा पसल	२५००	१०००
४	स्टेसनरी तथा खेलकुद सामाग्री पसल	१०००	५००
५	मासु पसल	१०००	५००
६	कपाल काटने सैलुन	५००	५००
७	ब्यूटि पार्लर	२०००	१०००
८	निर्माण सामग्री पसल	२५००	१०००
९	भांडा पसल	२५००	१०००
१०	मोटर साइकल, जीप लगायत सवारी साधन मर्मत वर्कसप	२०००	१०००
११	सामान्य औसधि पसल	२०००	१०००
१२	ल्याव सहितको औसधि पसल	३०००	२०००
१३	सुन चादि पसल सानो	२०००	१०००
१४	सुन चादि पसल ठूलो	३०००	२०००
१५	मदिरा तथा सुर्तिजन्य पसल	२०००	१०००
१६	टेलरिड पसल	५००	५००
१७	घ वर्ग निर्माण व्यवसायि इजाजत प्रमाणपत्र	१००००	५०००
१८	ग्रिल उधोग	२०००	१०००
१९	फर्निचर उधोग तथा व्यवसाय	१५००	१०००
२०	लघु जलविधुत आ.प्रति कि.वा इजाजत	२०००	५००
२१	कुटानी पिसानी मिल	१०००	५००
२२	कसर उधोग	२००००	५०००
२४	इट्टा तथा ब्लक उधोग	५०००	२०००
२५	माछा मार्न अनुमति न्युनतम रु १५००० बाट ठेक्का लगाउने		

प्रमाणित गरिएको
लेखपार

अनुसूची ४ (जडिबुटी, कवाडी र जीवजन्तु कर)

गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कुनै व्यक्ति वा संस्थाले ऊन, खोटो, जडिबुटी, वनकस, कवाडी माल र प्रचलित कानूनले निषेध गरिएको जीवजन्तु वाहेकका अन्य मृत वा मारिएका जीवजन्तुको हाड, सिङ, प्वाँख, छाला जस्ता बस्तुको व्यवसायिक कारोवार:-

मोहन्याल गाउँपालिका भित्र खाटो निकासी वाफत प्रति के.जि रु १ का दरले कर लाग्ने छ। काउलो, तेजपत्ता, अमला जस्ता जटिवूटि निकासी वाफत प्रति के.जि ५० पैसाका दरले कर लाग्ने छ।

अनुसूची ५ विज्ञापन कर

होर्डिङ बोर्ड तथा भित्ते लेखनको प्रति स्क्वर फुट रु.50 प्रति वर्षका दरले कर लगाउने।

अनुसूची ६ मनोरन्जन कर

क्र.सं.	विवरण	करको दर रु.	कैफियत
1	मेला संचालन प्रत्येक पटक	10000	
2	हार्डिभजन हल	5000	

अनुसूची ७ वहाल बिटैरि कर

मोहन्याल गाउँपालिकाको आफ्नो रेखदेखमामा रहेको सार्वजनिक स्थल, ऐलानी जग्गा वा वाटोको छेउको जग्गामा भएका छाप्रा, पसल वा आवासमा वार्षिक रु १००० कर लाग्नेछ।

प्रमाणित गरियो
२०७३

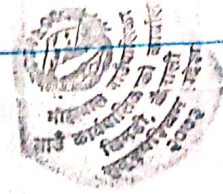

अनुसूची न (सेवा शुल्क दस्तुर)

क्र.सं.	विवरण	करको दर रु.
1	सिफारीस(नागरीकता/गरीव/बिपन्न लगाएत सामान्य प्रकारको)	100
2	मालपोत सिफारीस	200
3	प्रमाणित नेपालको प्रयोजन	200
4	प्रमाणित बैदेशिक प्रयोजन	1000
5	काउन्सिल प्रमाणिकरण	100
6	गैर सरकारी संस्था सिफारीस	2000
7	अन्तर्राष्ट्रिय गैर सरकारी संस्था सिफारीस	5000
8	क्लव/आमा समुह/बाल समुह दर्ता सिफारीस	500
9	ब्यबसाय सम्बन्धी सीफारीस	1000
10	विद्युत जडानको लागी सिफारीस	500
11	घरको नक्सा पास(सडक मार्ग आसपास)- 5 वर्ग फुट	500
12	घरको नक्सा पास सडक मार्ग बहेक माथिल्लो भाग -2 वर्ग फुट	200
13	रोहवरमा बसी कागजात गरेको	500
14	परामर्स सेवा दर्ता सिफारीस	2000
15	पशु ब्यबसाय फर्म दर्ता	500
16	पशु ब्यवसाय चरीचरण प्रति गोटा	10
17	मिलापत्र	1000
18	लिखत प्रतिलिपि	100
19	टेलिफोन/नेटवर्कको टावर	5000
20	बोर्डिङ्ग स्कूल अनुमति	10000
21	बोर्डिङ्ग स्कूल कक्षा बृद्धि	5000
22	बोर्डिङ्ग स्कूल ठाउ सारी	10000
23	बोर्डिङ्ग स्कूल वार्षिक कर(आधार भुत तह)	4000
24	बोर्डिङ्ग स्कूल वार्षिक कर(माध्यमिक तह)	10000
25	लघु वित्त कम्पनी वार्षिक कर	5000
26	सहकारी संस्थाको वार्षिक कर	1000
27	बैंक तथा वित्तिय संस्था वार्षिक कर (क वर्ग)	25000/-

प्रमाणित गरिन्छ
७१५३५१०

28	बैंक तथा वित्तिय संस्था वार्षिक कर (ख वर्ग)	20000
29	बैंक तथा वित्तिय संस्था वार्षिक कर (ग वर्ग)	10000
30	बैंक तथा वित्तिय संस्था वार्षिक कर (घ वर्ग)	5000

अनुसूची ९ बिक्री तथा निकासी कर

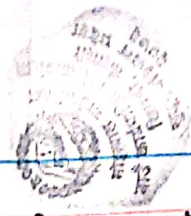
सि.नं	विवरण	इकाई	प्रति इकाई दर रु
१	ढुङ्गा	घन मिटर	प्रदेश आर्थिक ऐन वमोजिम
२	गिट्टि	घन मिटर	प्रदेश आर्थिक ऐन वमोजिम
३	वालुवा	घन मिटर	प्रदेश आर्थिक ऐन वमोजिम

काठ निकासि कर			
सि.नं	विवरण	इकाई	प्रति इकाई दर रु
१	सालको काठ	घन फिट	१००
२	अन्य काठ	घन फिट	२५

प्रमाणित छ।
७/११/२०७३

उक्त श्रोत बाट आ व २०७७/७८मा आन्तरिक राजस्व रु २८०००००० -(अठ्ठाईस लाख मात्र) प्रक्षेपण गरियो

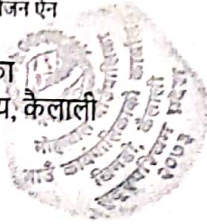
निर्धार्य नं०. प्रस्ताव नं० २ मात्री व्यापक छलफल गदर प्रोह्यतल जौडपालीडाडी
प्राप्ति वर्ष २०६६/०६८डी विनियोजित विद्यार्थी एवं आर्म्ति वर्ष
२०६६/०६८डी योजना कार्यक्रम तन्ना चजेट यन्त्राडी नियमिते डायरेक्सी
अनुसार यन्त्राडा व्याख्यलक्षी पुजा देवि पुढा प्रगर ज्पुवाट अस्कुत
अई यी विषयमात्री गाउयन्त्राडा सदस्यज्पुहकवाट व्यापक छल
तन्ना पहस्य अई यन्त्राड्यस ज्पुवर। निर्धार्य पैश प्रसर्वा डुदा प्रोत्थित
गायानिडाडी प्राप्ति वर्ष २०६६/०६८डी पाषीवि विनियोजित विद्यार्थी
२०६८ एवं प्राप्ति वर्ष २०६६/०६८डी योजना तन्ना डायरेक्म चजेट
खाली प्रतडा याम्म सर्वधम्मत रूपमा पारीत जरीयो।

प्रमाणित गरिन्छ
१२/१२/२०१९

SATRA: विनयोजन ऐन

मोहन्याल गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, कैलाली
विनयोजन ऐन

गाउँपालिका, कैलाली को आर्थिक वर्ष २०७७/७८ को सेवा र कार्यहरूको लागि स्थानीय सञ्चित कोषबाट केही रकम खर्च गर्ने र विनियोजन गर्ने सम्बन्धमा बनेको ऐन

सभाबाट स्वीकृत मिति : २०७७/०३/१७

मोहन्याल गाउँपालिका, कैलालीको आर्थिक वर्ष २०७७/७८ को सेवा र कार्यहरूको लागि सञ्चित कोषबाट केही रकम खर्च गर्ने अधिकार दिन र सो रकम गर्न वाञ्छनीय भएकोले,

नेपालको संविधानको धारा २२९ को उप-धारा (२) बमोजिम मोहन्याल गाउँपालिका, कैलालीको गाउँ सभाले यो ऐन बनाएको छ ।

नाम र प्रारम्भ : (१) यस ऐनको नाम "मोहन्याल गाउँपालिका, कैलालीको विनियोजन ऐन, २०७७" रहेको छ ।
(२) यो ऐन तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

वर्ष २०७७/७८ को निमित्त सञ्चित कोषबाट रकम खर्च गर्ने अधिकार : (१) आर्थिक वर्ष २०७७/७८ को निमित्त गाउँ कार्यपालिका, वडा समिति, खाले गर्ने सेवा र कार्यहरूका निमित्त अनुसूची १ मा उल्लिखित चालू खर्च, पूँजिगत खर्च र बित्तीय व्यवस्थाको रकम समेत गरी जम्मा रकम १२०.०० (अक्षरपुर्ण रुपैयाँ पैंतालिस करोड छैसठ्ठी लाख उन्नाइस हजार एक सय बिस मात्र ।) मा नबढाई निर्दिष्ट गरिए बमोजिम सञ्चित कोषबाट खर्च गर्न

जन : (१) यस ऐनद्वारा सञ्चित कोषबाट खर्च गर्न अधिकार दिइएको रकम आर्थिक वर्ष २०७७/७८ को निमित्त मोहन्याल गाउँपालिका, कैलालीको गाउँ ग, वडा समिति र विषयगत शाखाले गर्ने सेवा र कार्यहरूको निमित्त विनियोजन गरिनेछ ।

(२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि कार्यपालिका, वडा समिति र विषयगत शाखाले गर्ने सेवा र कार्यहरूको निमित्त गरेको रकममध्ये कुनैमा बचत हुने र कुनैमा अपुग हुने देखिन आएमा गाउँ कार्यपालिकाले बचत हुने शीर्षकबाट नपुग हुने शीर्षकमा रकम सार्न सक्नेछ । सादाँ एक शीर्षकबाट सो शीर्षकको जम्मा रकमको १० प्रतिशतमा नबढ्ने गरी कुनै एक वा एक भन्दा बढी शीर्षकहरूबाट अर्को एक वा एक भन्दा बढी ग रकम सार्न तथा निकास र खर्च जनाउन सकिनेछ । पूँजिगत खर्च र वित्तीय व्यवस्थातर्फ विनियोजित रकम साँवा भुक्तानी खर्च र व्याज भुक्तानी खर्च बाहेक अन्य चालू खर्च शीर्षकतर्फ सार्न र वित्तीय व्यवस्था अन्तर्गत साँवा भुक्तानी खर्चतर्फ विनियोजित रकम व्याज भुक्तानी खर्च शीर्षकमा बाहेक अन्यत्र छैन । तर चालू तथा पूँजिगत खर्च र वित्तीय व्यवस्थाको खर्च व्यहोर्न एक स्रोतबाट अर्को स्रोतमा रकम सार्न सकिनेछ ।

(३) उपदफा (२) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि एक शीर्षकबाट सो शीर्षकको जम्मा स्वीकृत रकमको १० प्रतिशत भन्दा बढ्ने गरी कुनै भन्दा बढी शीर्षकहरूमा रकम सार्न परेमा गाउँ सभाको स्वीकृति लिनु पर्नेछ ।

प्रमाणित गरियो
हरिकृष्ण

६. अनुमानित आय तथा व्यय :-

सभाध्यक्ष महोदय अव म आ.व २०७७७८ को आय तथा व्यय को अनुमान पेश गर्न अनुमति चाहन्छु ।

आ.व २०७७/७८ मा आन्तरिक राजस्व, वित्तिय हस्तान्तरण तथा अन्य श्रोतबाट रु ४५,६६,१९,१२०। (अक्षरेपि रु पैचालिस करोड छयासट्टी लाख उन्नइस हजार एकसय वीस मात्र) आय प्रक्षेपण पेश गरेको छु । उक्त राजस्व प्राप्तिका श्रोतहरु यस प्रकार रहेका छन् ।

आय विवरण

आ.व. २०७७/७८

रु. हजारमा

शीर्षक	आ.व. २०७७/७८ को अनुमान
आय:	४५६६१९.१२
राजस्व:	१११९२७.१२
आन्तरिक राजस्व	२८००
राजस्व बाँडफाँडबाट प्राप्त रकम प्रदेश सरकार	२५२९
राजस्व बाँडफाँडबाट प्राप्त रकम नेपाल सरकार	९४०६६
अन्य आय- गत आ व को अल्या	१२५३२
अन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरण	३०३४७७
नेपाल सरकारबाट प्राप्त	९१६००
प्रदेश सरकारबाट प्राप्त	६९७७
नेपाल सरकारबाट प्राप्त ससर्त अनुदान	२०४९००
अन्तर स्थानीय तहबाट प्राप्त	०
जनसहभागिता:	०
नगद सहभागिता	०
श्रम तथा वस्तुगत सहायता	०
समपुरक अनुदान	२७३१५
नेपाल सरकारबाट प्राप्त	१००००
प्रदेश सरकारबाट प्राप्त	१७३१५
विषेस अनुदान	१३९००
नेपाल सरकारबाट प्राप्त	९०००
प्रदेश सरकारबाट प्राप्त	४९००

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

१५

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

1900

Handwritten signature: *[Signature]*

संयोजक नगरपालिका
नगरपालिकाको कार्यालय
चिप्ले, कैलाली
प्रदेश
२०७३

सभाध्यक्ष महोदय

अव म आर्थिक वर्ष २०७७/७८को खर्च तर्फको चालु बजेट पेश गर्न अनुमति चाहन्छु ।

१. कृषि र पशु तर्फ कार्यक्रम तर्फ अध्यक्ष कृषि आधुनिकरण परियोजनामा रु एक करोड पचास लाख मात्र विनियोजन गरेको छु ।

२. पर्यटन विकास कार्यक्रम तर्फ रु बिस लाख मात्र विनियोजन गरेको छु ।

३. लैंगिक समानता तथा समाजिक समावेशिकरण, द्रन्द पिडित, अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरु को लागि कार्यक्रम तर्फ रु पचास लाख मात्र विनियोजन गरेको छु ।

४. गाउँपालिकाको शिक्षा सम्वन्धि समग्र विकासको लागि रु एक करोड बीस लाख मात्र विनियोजन गरेको छु ।

५. स्वस्थ तर्फको समग्र विकासको लागि रु एक करोड बिस लाख रकम विनियोजन गरेको छु ।

६. कार्यलय को सम्पूर्ण चालु खर्च तर्फ रु चार करोड सत्ताईस लाख उन्नईस हजार एक सय बीस विनियोजन गरेको छु ।

७. ससत अनुदान अन्तरगत कार्यक्रम तर्फ रु बीस करोड उन्पन्चास लाख विनियोजन गरेको छु ।

८. खेलकुद तथा मनोरञ्जन तर्फ रु एघार लाख रकम विनियोजन गरेको छु ।

यसरी आ.व २०७७/७८ को लागि रु उगन्तीस करोड त्रियानब्बे लाख उन्नईस हजार एक सय बीस रकम विनियोजन गरेको छु ।

सभाध्यक्ष महोदय अव म आ.व २०७७/७८ को लागि यस गाउँपालिकाको पुजिगत तर्फ विनियोजित बजेट यस सभामा पेश गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

१. खानेपानी तथा सरसफइमा रु उन्पचास लाख रकम विनियोजन गरेको छु ।

२. कुडने सोल्टा सडक खण्ड १, कुडने सोल्टा सडक खण्ड २, फल्याविसौना सडक खण्ड,सिमलि खिमडी सडक खण्ड,तालबन्द,कटीजे खनियाताल र बसन्तगडा चायाभाववर चोसेकाँडा राक्सा बहुवर्षिय सडक निर्माण योजनामा रु तीन करोड पचास लाख रकम विनियोजन गरेको छु ।

३. गाउँपालिका अन्तरगत अन्य स्थानीय सडक तथा पुर्वाधार, भो.पु निर्माणको लागि रु पाँच करोड मात्र रकम विनियोजन गरेको छु ।

४. अनुसन्धान तथा विकासको लागि रु चालिस लाख विनियोजित गरेको छु ।

६. समपुरक अन्तरगत रु दुइ करोड पचास लाख मात्र रकम विनियोजित गरेको छु ।

७. अध्यक्ष पूर्ण सिचाई युक्त गाउँपालिका अन्तरगत रु तिन करोड मात्र रकम विनियोजन गरेको छु ।

८. जे.सि.वि. सञ्चालानार्थ सहयोगको लागि एक वटा हाईड्रोलिग टेक्टर खरिद गर्न रु.पन्चिस लाख मात्र विनियोजन गरेको छु ।

९. प्रत्यक जनताको घर उपाध्यक्षको नजर खर रहित घर कार्यक्रम अन्तरगत सोलार र टिनको पाता वितरणका लागी रुपैया पन्चिस लाख मात्र विनियोजन गरेको छु ।

समग्रमा आ.व २०७७/७८ को लागि पुजिगत तर्फ रु सोह्र करोड तेह्र लाख रकम विनियोजन गरेको छु ।

निर्णय नं. ३ - प्रस्ताव नं. ३ माझी व्यापक इन्फोर्मेशन गवर्न प्रोहत्याल जाडपालीडाडी
डेटो जाडप्राधिवेशतमा सभास्यता जपुद्वरा निर्णयन पेश प्रत्यर्था प्रसिद्धि
वर्ष २०६६/०६८ डी कार्यविधि योजना कार्यक्रम तथा वनेट विनियोगना
योजना इन्फोर्मेशन गवर्न संयोजन गवर्न संपूर्ण अधिभार जाडप्राधिवेशतमा
प्राध्यापक गवर्न प्रस्ताव हवती मतडा सभा सवर्धमत रूपमा पारीत
गरियो ।

निर्णय नं. ४ - प्रस्ताव नं. ४ माझी व्यापक इन्फोर्मेशन गवर्न प्रोहत्याल जाडपालीडाडी
डेटो जाडप्राधिवेशतमा सभास्यता जपुद्वरा निर्णयन पेश प्रत्यर्था
जाडपालीडाडी इन्फोर्मेशन गवर्न योजनासमूह लागी प्रदेश तथा प्रेक्ष
सुसचार संज्ञा प्रावश्यक वनेट माग गवर्न प्रस्ताव हवती मतडा
सभा सवर्धमत रूपमा पारीत गरियो ।

निर्णय नं. ५ - प्रस्ताव नं. ५ माझी व्यापक इन्फोर्मेशन गवर्न प्रोहत्याल जाडपालीडाडी
भाषा विधि वर्ष २०६६/०६८ डी जाडप्राधिवेशतमा जरेडा निर्णयन प्रोहत्याल
गवर्न प्रस्ताव सभास्यता जपुद्वरा सभामा निर्णयन पेश हुन प्रस्ताव
हवती मतडा सभा सवर्धमत रूपमा पारीत गरियो ।

निर्णय नं. ६ - प्रस्ताव नं. ६ माझी व्यापक इन्फोर्मेशन गवर्न प्रोहत्याल जाडपालीडाडी
डेटो जाडप्राधिवेशतमा सिध्येत योजिनि मार्जित प्रत्येका प्रश्न प्रत्यर्था
निर्देशित तथा नियमावलीसु सभास्यता जपुद्वरा निर्णयन पेश हुन
प्रस्ताव हवती मतडा सभा सवर्धमत रूपमा पारीत गरियो ।

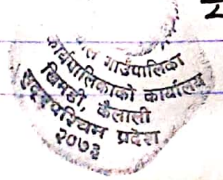
तपश्चिल :-

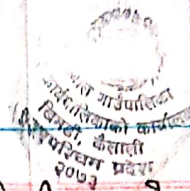
- १) खानेपाली सभास्यता तथा स्वच्छता व्यवस्थापन निर्देशित - २०६६
- २) गलसुत नियमावली - २०६६
- ३) मर्यादित मर्यादित व्यवस्थापन निर्देशित - २०६६
- ४) सभालिय राजपत्र - २०६६
- ५) प्रशासकिय कार्यविधि (नियमित गवर्न) - २०६६
- ६) जाडप्राधिवेशतमा कार्यविभाजन - नियमावली - २०६६
- ७) जाडप्राधिवेशतमा कार्यविभाजन नियमावली - २०६६
- ८) पदाधिकारिहरूको आचारसंहिता - २०६६
- ९) जाडप्राधिवेशतमा कार्यविधि - २०६६

निर्णय नं. ६ - प्रस्ताव नं. ६ माझी व्यापक इन्फोर्मेशन गवर्न प्रोहत्याल जाडपालीडाडी
आ. व. २०६६/०६८ मा हेल्डर प्रसिद्धि गवर्न देहायमार्जितमा नियत
सिध्याई प्रायोजितसमूह आ. व. २०६६/०६८ मा कमागत योजनासमूह
समावेश गरी प्रोहत्याल जाडपालीडाडीसु लागी गरी प्रस्ताव
सभास्यता जपुद्वरा निर्णयन पेश हुन प्रस्ताव हवती मतडा सभा
सवर्धमत रूपमा पारीत गरियो ।

तपश्चिल :-

प्रमाणित गरियो
२०७३

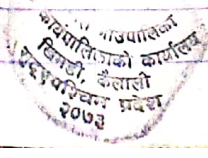
- १) पूर्व सोहटा लिफ्ट सिचाई योजना रु १०२०००००-श्रीमती रत्न डंगेल दुइ लाख
- २) राजिरेम्या लिफ्ट सिचाई योजना रु ६२,०००००-श्रीमती दुइ डंगेल पैंदी लाख
- ३) विरेत लिफ्ट सिचाई योजना रु १५३,००००००-श्रीमती रत्न डंगेल दुइ लाख
- ४) पौमागडा लिफ्ट सिचाई योजना रु १६२०००००-श्रीमती रत्न डंगेल पैंदी लाख
- ५) श्री श्रुतुयी मा. वि. दु डोंडै प्रवत निर्माण योजना रु ३०००००-संभवत विशेष प्रमाण
- ६) कालिडा आ. वि. प्रवत निर्माण वडा नं. २ चिड्डे- प्रदेश सरकार रंग स्थितता लागी प्राग गर्ने
- ७) तालवल्ड डटर्जे स्विसडी सड्डु खण्ड- प्रदेश सरकार रंग स्थितता लागी प्राग गर्ने
- ८) राजडाडा- चौखेडाडा सड्डु खण्ड- प्रदेश सरकार रंग स्थितता लागी प्राग गर्ने
- ९) चिच सोहटा लिफ्ट सिचाई योजना रु १५२०००००-श्रीमती रत्न डंगेल दुइ लाख
- १०) रांगामलेम्या लिफ्ट सिचाई योजना रु १५८०००००-श्रीमती रत्न डंगेल दुइ लाख
- ११) अलिङ्गु, रै लिफ्ट सिचाई योजना रु २,२००००००-श्रीमती दुइ डंगेल दुइ लाख
- १२) कटिबोट लिफ्ट सिचाई योजना रु २,२६,०००००-श्रीमती दुइ डंगेल दुइ लाख

निर्णय नं-८- प्रस्ताव नं-८ प्राप्ती इलफल गर्दा यस गौहत्याल गाउँपालीकाको निर्माण, नियमावली, तिति, नियम, प्रापदण्ड लगायत न्ययिडि दमिनिडा- निर्माण गर्नुपर्ने विषयहरूको समाधान गर्नुका लागी लठ्ठी खुटा तगरपालीका र उनीहरूको दत्त हेगला प्रयुक्त श्री विपी डाकुनी- सौदा डेट्टुतामत्र कुतुती व्यवसायीको डायलिस रंग बाजी रु ३००००० श्रीमती निताम्ब प्राप्ति सौदा परामर्शको रूपमा सम्झौता गरी डायलिस गर्ने प्रस्ताव समाखण्ड गृहवाट निर्णय पेश हुने २०७६/११/११ वगत देखी लागु हुने गरी समाखण्ड डाकुनीको परामर्शको लागी सम्झौता गर्ने प्रस्ताव स्वती मतडा समाखण्ड रूपमा पारीत गरीयो।

निर्णय नं-९ प्रस्ताव नं-९ प्राप्ती इलफल गर्दा गौहत्याल गाउँपालीका आन्तरिक- मर्ते राठुपती-पुरे संरक्षित क्षेत्र निर्माण प्रयुक्तको यो डा संरक्षण-समा- संवेदनशीलता लागी वैश्वानी वतडी ताम्रा गमाप्रावी जोगल मजती गर्ने तद्विने प्रस्ताव समाखण्ड गृहवाट निर्णय पेश हुने सो निर्णय- समाखण्ड इलफल पश्चात उक्त प्रस्ताव स्वती मतडा समाखण्ड रूपमा पारीत गरीयो।

निर्णय नं-१०- प्रस्ताव नं-१० प्राप्ती इलफल गर्दा पातिमहाज सिधापाती, विष्ठी- समाखण्ड लागी गाउँडायालीगमा वैश्वानी-समाखण्ड वतडी-समाखण्ड गर्ने प्रस्ताव समाखण्ड गृहवाट निर्णय पेश हुने सो प्रस्ताव स्वती मतडा समाखण्ड पश्चात उक्त प्रस्ताव स्वती मतडा समाखण्ड रूपमा पारीत गरीयो।

निर्णय नं-११- प्रस्ताव नं-११ प्राप्ती इलफल गर्दा राजडाडा, चौखेडाडा- लिचि र सिधापाती, दोह्या, विष्ठी र स्वतथा तालमाडा गौह- मापी निर्माणको प्रस्ताव समाखण्ड गृहवाट निर्णय पेश हुने सो प्रस्ताव स्वती मतडा समाखण्ड पश्चात उक्त प्रस्ताव स्वती मतडा समाखण्ड रूपमा पारीत गरीयो।

प्रमाणित छ।

मोहन्याल गाउँपालिका

छैठौँ गाउँसभा अधिवेशनमा प्रस्तुत

आर्थिक वर्ष २०७७/७८ को नीति तथा कार्यक्रम

स्वास्थ्य, शिक्षा, रोजगार र कृषिमा आधुनिकिकरण !
विकासका लागि पूर्वाधार र पर्यटनमा सहजिकरण!!

गाउँसभा बैठकका अध्यक्ष ज्यू,
सभाका सचिवज्यू,
सभाका सम्पूर्ण सदस्य ज्यूहरु,
गाउँपालिकाका सम्पूर्ण कर्मचारी मित्रहरु,
पत्रकार मित्रहरु,

शुभारम्भमा सुदूरपश्चिम प्रदेश अन्तर्गत कैलाली जिल्लाको उत्तर पूर्वी तर्फ रहेको मोहन्याल गाउँपालिकाको प्राकृतिक तथा सास्कृतिक सम्पदाले भरिपूर्ण हरियाली चुरे क्षेत्र मोहन्याल गाउँपालिकाको सम्मानित छैठौँ गाउँसभा अधिवेशनको शोभा बढाउन उपस्थित यहाँहरु सम्पूर्णलाई हार्दिकताका साथ स्वागत ज्ञापन गर्न चाहन्छु ।

मोहन्याल गाउँपालिकाको ऐतिहासिक छैठौँ गाउँसभाको अधिवेशनसम्म आईपुग्दा विगतका गाउँसभाहरुद्वारा पारित नीति, कार्यक्रम, योजना तथा बजेटलाई कार्यान्वयन गरेर गाउँपालिकाको समृद्धिको जनआकांक्षा पुरा गर्नका निम्ति जनादेश प्राप्त गरेको स्वर्णिम ऐतिहासिक दिनदेखि आज सम्मानित छैठौँ गाउँसभा अधिवेशनमा उपस्थित भएको यो महत्वपूर्ण घडीसम्ममा विकास र सकारात्मक परिवर्तनको गतिलाई अतुलनिय योगदान पुर्याउनुहुने गाउँसभाका सवै सदस्य ज्यूहरुप्रति आभार प्रकट गर्दछु ।

यस अवसरमा विभिन्न कालखण्डमा राष्ट्रिय स्वाधिनता र स्वाभिमानको लडाईँ, राजनितिक, सामाजिक एवं आर्थिक परिवर्तनको लडाईँ तथा समानता र सामाजिक न्यायको लडाईँमा आफ्नो अमूल्य जीवनको बलिदान गर्नुहुने सम्पुर्ण ज्ञात अज्ञात सहिदहरु प्रति भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली र घाईते अपाङ्ग वेपत्ता तथा जनआन्दोलनका घाईते नागरिकहरुप्रति उच्च सम्मान प्रकट गर्न चाहन्छु ।

अध्यक्ष महोदय,

विगतका गाउँसभामा मैले प्रस्तुत गरेका विकासका योजनाहरु लाई मूर्तरुप दिनका लागि गाउँवासी जनताको एकदमै प्रशंसनीय सहभागितालाई जिवन्त स्मरण गरिरहनेछु । स्थानिय तहको निर्वाचन अन्तर्गत मोहन्याल गाउँपालिकामा जनताको ठुलो विश्वासबाट निर्वाचित भई पदभार समालेको चौथो वर्षमा प्रवेश गर्दा गाउँवासीले दिएको अपार माया र ममताबाट प्रेरित भई यो गाउँपालिकालाई एकिकृत दिगो विकासको बाटोमा अघि बढाई गाउँको विकासलाई समृद्धि तर्फ अघि बढाउन आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ को नीति तथा कार्यक्रम यस गरिमामय गाउँसभा समक्ष प्रस्तुत गर्न पाउँदा एकदमै खुशी महशुस भएको छ ।

। अघिल्लो वर्ष पारित गरिएको नीति तथा कार्यक्रमलाई मूर्त रुप दिनको लागि मोहन्याल गाउँपालिकाको नीति, योजना तथा कार्यक्रमहरु लाई प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्न सहयोग गर्नुहुने सिंगो जनप्रतिनिधिको टिम, कर्मचारी संयन्त्र स्थानीय राजनीतिक दल, बुद्धिजीवी, नागरिक समाज र आमसंचार माध्यमको भूमिका अझ अनुगमनलाई मुख्य आधार बनाई कार्यान्वयन गर्नका लागि मोहन्याल सरकारले दूरदृष्टिका साथ अगाडी बढ्ने लक्ष्य लिएको छ ।

शुभारम्भ

सचिव

अध्यक्ष

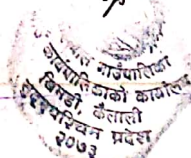
सदस्य

कर्मचारी

पत्रकार

मित्रहरु

सम्पूर्ण

विश्व महामारीको रुपमा फैलिएको कोरोना भाईरस (कोभिड-१९) कारण देश यतिका दिनसम्म पुरै लकडाउन हुँदा मोहन्याल गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७६/०७७ को योजना तथा कार्यक्रमको प्रभावकारी कार्यान्वयनमा ठुलो चुनौति सृजना भएको छ। यस्तो संकटपूर्ण अवस्थाबाट गुजिरहेको आजको यो समयमा विकासको गतिलाई निरन्तरता दिनु हाम्रा सामु एक अर्को चुनौति रहेको छ। गाउँपालिका क्षेत्रभित्रस्वच्छ खानेपानी, फोहोरमैला व्यवस्थापन, कृषिमा आधुनिकिकरण, पर्यटकिय क्षेत्रको विकास, उर्जा आपूर्ति, सूचना प्रविधि, सिचाई, पुल, उच्च स्तरिय सडक निर्माण, विद्युत, शिक्षा, यातायात, नदी कटान व्यवस्थापन, साँस्कृतिक सम्पदाको संरक्षण लगायत महिला, दलित, अपांग, बालबालिका, जनजाति, जेष्ठ नागरिक, मधेशी, मुस्लिम र युवा लक्षित कार्यक्रमहरूलाई प्रभावकारी रुपमा संचालन गर्न र विकासका योजनाहरूलाई एकिकृत योजनाका साथ सम्बोधन गरी अगाडि बढ्ने योजना बनाएको छ।

मोहन्याल गाउँपालिकाले गाउँपालिकालाई सर्वाङ्गीण दिगो विकास र समृद्धिको मार्गमा द्रुत गतिमा अघि बढाउन अनेकतामा एकताको सुत्रमा गोलबन्धित भई आ-आफ्नो भुमिका र स्थानबाट सहयोग गरिदिनुहुन सम्पूर्ण गाउँवासीहरूमा हार्दिक अपिल गर्दै गाउँपालिकाको चालु आर्थिक वर्षको समिक्षा तथा आगामी आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ को नीति तथा कार्यक्रमहरू यस गरिमामय गाउँ सभामा प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहान्छु।

अध्यक्ष महोदय,

सर्वप्रथम म आर्थिक वर्ष २०७६/०७७मा प्रस्तावित योजना तथा कार्यक्रमको सारसंक्षेप प्रस्तुत गर्न चाहान्छु।

१ मोहन्याल गा.पा अर्न्तगत पर्ने वडा नं २,३,४,६ र ७ मा पर्ने सडकहरू कालोपत्रे गर्ने योजना अनुरूप क्रमागत बजेटमा समावेश गर्दै काम सञ्चालन भइरहेको र यो वर्ष अन्तिम चरणमा पुगेको छ।

२ मोहन्याल गा.पा अर्न्तगत पर्ने वडा नं ५ राजीपुर, बालुवागडा, कटौजे खनीयाताल साथै तालबन्द कटौजे, पाल्सा र बिरखेतमा नया मोटरबाटो निर्माण कार्यको ट्रयाक खोल्ने काम शुरु भएको छ।

३ वडा नं ३ को फलेबिसौनामा क्रमागत रुपमासञ्चालन भइराखेको खानेपानी योजना यही वर्ष सम्पन्न गरिनेछ।

४ मोहन्याल गाउँपालिका अर्न्तगत वडा १, २, ३ र ७ नं. मा आधारभुत स्वास्थ्य केन्द्र निर्माण कार्य यसै आ. व. मा सम्पन्न गरिने छ।

५. मोहन्याल गा.पा. वडा नं. ४ मा पर्ने भृकुटी मा वि खिमडीको ६ कोठे भवन र मोहन्याल आ.वि. खलुबलु को ५ कोठे भवन निर्माण कार्य अन्तिम चरण पुगेको छ।

६ मोहन्याल गा.पा. वडा नं. ६ स्थित सोल्ढामा निर्माणाधिन जेष्ठ नागरिक मिलन केन्द्रको भवन निर्माण कार्य यसै आर्थिक वर्ष सम्पन्न गरिनेछ।

७. मोहन्याल गा.पा. वडा नं. ६ को वडा कार्यालय भवनको निर्माण कार्य यसै आर्थिक वर्षभित्र सम्पन्न गरिनेछ।

८. मोहन्याल गा.पा. वडा नं. ३ को राजिरेक्वादेखि राज्जामलेखासम्म जोड्ने मोटर बाटो निर्माण कार्य अन्तिम चरणमा पुगेको छ। यसै आर्थिक वर्षभित्र सम्पन्न गरिनेछ।

९. चिरकट्टे खलुबलु कटौजे मोटर बाटो निर्माण कार्य अन्तिम चरणमा पुगेको छ। चालु आर्थिक वर्षभित्रै उक्त निर्माण कार्य सम्पन्न गरिनेछ।

१०. अध्यक्ष कृषि आधुनिकिकरण कार्यक्रम प्रभावकारी रुपमा सम्पन्न भएको छ।

११. मोहन्याल गा.पा. वडा नं. ४ पटेनी पौमागडा लिफ्ट सिचाई आयोजना निर्माण कार्य सुचारु भएको छ।

१२. वडालाई दिएको सिलिडका आयोजनाहरू यसै आर्थिक वर्षभित्र प्रभावकारी रुपमा सम्पन्न भएका छन्।

(Handwritten signatures and stamps at the bottom of the page, including a circular official stamp of the Government of Nepal, Ministry of Local Government, dated 2073.)

१३. राजकाडा , सुगरखाल , चोसेकाडा हुदै बिरखेत सम्म मोटरबाटो निर्माण कार्यको थालनी गरिएको छ ।

१४. विषयगत शाखा अर्न्तगत कृषि, पशु, शिक्षा, स्वास्थ्य लगायतका विभिन्न कार्यक्रमहरु प्रभावकारी रुपमा कार्यान्वयन भएका छन् ।

अध्यक्ष महोदय,

अब म आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ वार्षिक नीति, कार्यक्रम तथा बजेट निर्माणका आधारहरु यस गरिमामय सभा समक्ष प्रस्तुत गर्न चाहान्छु ।

आर्थिक नीति, कार्यक्रम तथा बजेट निर्माणका आधारहरु

- १ नेपालको संविधान,
- २ संघिय सरकारले अंगिकार गरेका आर्थिक तथा वित्तिय नीतिहरु,
- ३ नेपाल सरकारबाट स्वीकृत संघ, प्रदेश र स्थानिय तहको कार्य वित्तिय नीतिहरु,
- ४ स्थानिय सरकार संचालन ऐन, २०७४ मा भएको व्यवस्था,
- ५ प्रदेश सरकारबाट प्राप्त बजेट सिलिड,
- ६ टोलबस्ती तथा वडा भेलाबाट प्राथमिकिकरण गरी आएका योजनाहरु,
- ७ विषयगत समितिको बैठकबाट आएका महत्वपूर्ण नीतिगत विषयहरु,
- ८ राजश्व परामर्श समितिको बैठकका निर्णयहरु,
- ९ हालसम्मका गाँउसभाहरुले पारित गरेका निर्णयहरु,
- १० अन्तर सहकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४
- ११ बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन २०७४,
- १२ स्थानीय स्रोत साधन,
- १३ विकासका अन्तरसम्बन्धित विषयहरु ।

यस संगै आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ मा कार्यान्वयन हुने वार्षिक नीतिहरु यस गरिमामय सभा समक्ष प्रस्तुत गर्न चाहान्छु ।

विकासका आधारभूत सुविधाहरु

- १ मोहन्याल गाँउपालिकाका नागरिकलाई सहज, सरल, सुविधाजनक र पारदर्शी ढङ्गबाट सेवा प्रवाह गर्दै जनमुखी सेवाको अनुभुती गराईने छ ।
- २ आर्थिक समृद्धि र विकासका विशेष जोड दिईने छ ।
- ३ सामाजिक, आर्थिक, साँस्कृतिक र राजनितिक रुपमा पछाडी परेका, राजी, मगर लगायतका विपन्न घरपरिवार, अनाथ, असहाय, दलित, महिला, अपाङ्ग, सडक बालबालिका, एकल महिला, एच आइ भि संक्रमित तथा श्रमिक वर्ग समुदायहरुलाई प्राथमिकतामा राखी लक्षित वर्गलाई आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरिनेछ ।
- ४ गाँउपालिकाको काम कारबाहीमा विधिको शासन स्थापित गर्दै जनताको सेवामा पारदर्शिता, जवाफदेहिता, इमान्दारिता, आर्थिक सुशासन तथा सामाजिक न्यायको सिद्धान्तलाई अंगिकार गरिनेछ

Chandani

सुमन

सुमन

सुमन

सुमन

सुमन

सुमन

- ५ जनताको जीवनस्तर माथी उकास्न स्थानीय ज्ञान, सीप, क्षमता र ग्रोत साधनलाई बढवा दिई कृषिलाई आधुनिकीकरण गरी व्यवसायमुखी बनाउने नीति अवलम्वन गरिनेछ ।
- ६ गाउँपालिकालाई भ्रष्टाचारमुक्त बनाउन शून्य सहनशीलताको नीति अवलम्वन गरिनेछ ।
- ७ गाउँपालिकाका वडाहरुको कार्य संचालनका लागि नियमित प्रकृतिका गर्नु पर्ने चालु खर्चहरुको मासिक सिमा सहित वार्षिक सिलिङ्ग निर्धारण गरिने छ ।
- ८ युवा बेरोजगारहरुका लागि रोजगारमुखी कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ ।
- ९ अध्यक्ष कृषि आधुनिकीकरणकार्यक्रम निरन्तरता दिईनेछ ।
- १० गाउँपालिकाको राजश्व संकलन सुदृढीकरण कार्यक्रमलाई थप प्रभावकारी बनाउदै लगिनेछ ।
- ११ सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण, आन्तरिक लेखापरीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई जस्ता कार्यक्रमहरुको माध्यमबाट पारदर्शिता अभिवृद्धि गरिनेछ ।
- १२ गाउँपालिकामा आवश्यक ऐन, नियम, नियमावली, कार्यविधिहरु निर्माण गरी स्थानीय सरकारका काम, कर्तव्य र अधिकारहरुलाई थप मजबुत बनाईनेछ ।
- १३ मोहन्याल गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७६/०७७मा संचालित केहि अधुरा योजनाहरुलाई क्रमागत योजनामा समावेश गरि आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ मा पनि निरन्तरता दिईनेछ ।
- १४ योजनाको सम्झौता नगरी योजना कार्यन्वयन गरेको पाईएमा वा सम्झौता अनुसारको योजना संचालन हुन नसकेमा योजना स्वतः रद्द गरिने छ ।
- १५ सामुदायिक वनहरुलाई आय आर्जन तथा उत्पादनमुखी बनाईनेछ ।
- १६ एउटै व्यक्ति अलग अलग उपभोक्ता समितिको अध्यक्ष तथा पदाधिकारी हुन नपाउने र उपभोक्ता समिति गठन गर्दा निर्माण व्यवसायी, वहालवाला स्थायी कर्मचारी, जनप्रतिनिधीहरुलाई उपभोक्ता समितिका पदाधिकारीमा राख्न नपाउने व्यवस्था कडाइका साथ लागु गरिनेछ ।
- १७ राजकाडा , सुगरखाल , चोसेकाडा हुदै विरखेत र चिसापानी , सोल्टा, ताम्बा ,कोल्तडी हुदै खिमडीसम्म मोटरबाटो निर्माण कार्यको थालनी गरिनेछ ।
- १८ कुनै पनी योजना हरुको DPR ,लागत स्टिमेट बिना योजनाहरु कार्यन्वयन गरीने छैन ।
- १९ टेन्डरमा गएका सम्पूर्ण बहुवर्षिययोजनाहरुको आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरीने छ ।
- २० भौतिक पूर्वाधारको कामलाई प्रभावकारि बनाउनको लागि मानव संसाधन तथा सामाग्रिहरुको थप ब्याबस्थापन गरिने छ ।
- २१ प्रत्यक जनताको घर उपाध्यक्षको नजर, कार्यक्रम लागु गरि पूर्णरुपमा खरको छाना मुक्त गरि टिन र उज्यालो गाउँपालिका बनाउनसोलार बितरण गर्न प्रदेश र केन्द्र सरकार संग समन्वय गरिने छ ।
- २२ जल उपयोग गरुयोजना अर्न्तगत कार्यान्वयन गरिने सम्पूर्ण खानेपानि तथा सरसफाई योजनाहरुमा साभेदारि गरिने छ ।
- २३ एकिकृत बस्ति व्यवस्थापन कार्यक्रम लागु गर्न संधिय सरकारसँग माग गरिने छ ।
- २४ सुगम मानियको कैलाली जिल्लाको दुर्गम यो गाउँपालिका कुनै पनि यातायात सञ्जाल संग नजोडिएको, पहाडि क्षेत्र भएकोले यस गाउँपालिका लाई अति दुर्गम क्षेत्र घोषणा गर्ने भनि जिल्ला प्राविधिक समितिले समेत सिफारिस गरि पठाएको तिन वर्ष भइसक्दा पनि केन्द्रले ध्यान नदिएको कारण यसलाई बिकट क्षेत्र घोषणा गरि विषेश कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने भनि केन्द्रमा अनुरोध गरिने छ ।
- २५ बिषयगत शाखा अन्तर्गत कृषि, पशु, शिक्षा, स्वास्थ्य, भौतिक पूर्वाधार लगायत सम्पूर्ण शाखाको कामलाई प्रभावकारि रुपमा सञ्चालन तथा ब्याबस्थापन गर्नको लागि विधुतिय हाजिरको ब्याबस्था मिलाईने छ ।

अध्यक्ष महोदय,

अब म आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ को वार्षिक बजेटमा समेटिने गरी विषयगत क्षेत्र अन्तर्गतका नीति तथा कार्यक्रमहरु यस छैठौं नगरसभामा प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहान्छु।

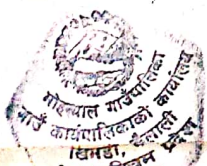
आर्थिक विकास क्षेत्र

कृषि विकास तर्फका कार्यक्रमहरु :

- १ किसानहरुको हितलाई मध्यनजर गरी अवधारणालाई प्राथमिकतामा राखी धान, कोषे बालि, मकै खेति, बेमौसमि तरकारी खेति लगायतका कार्यक्रमका लागि कृषि प्राविधिक, बिउ, विजन, जोताई तथा किटनाशक औषधिहरुमा विशेष अनुदान लागु गरिने छ।
- २ गाउँ सभाबाट स्वीकृत अध्यक्ष कृषि आधुनिकिकरण परियोजनालाई अभियानको रुपमा यस आ.व.मा पनि निरन्तरता दिईनेछ।
- ३ गरिविको रेखामुनि रहेका गाउँपालिकाबासीलाई आवश्यक बिउ बिजन तथा जैविक मलको विशेष व्यवस्थापन गरि कृषीपेशामा आकर्षित गरिनेछ।
- ४ कृषिमा आधुनिकिकरण तथा बैज्ञानीकीकरणलाई जोड दिनका लागि उन्नत किसिमका बिउ बिजन तथा कृषि परामर्श सेवाकेन्द्रको व्यवस्थापन गरिनेछ।
- ५ गाउँपालिका क्षेत्र भित्र रहेका खाली बाँझो जमिनमा कृषि खेति गर्नका लागि प्रोत्साहन गरिनेछ।
- ६ फलफुल विकास कार्यक्रमलाई प्रभावकारी ढंगबाट संचालनमा ल्याई अनिवार्य एक घर ८० फलफुल बिरुवा उत्पादन कार्यक्रम निरन्तरता दिई पकेट क्षेत्रको रुपमा लागु गरिनेछ।
- ७ गाउँपालिका क्षेत्रभित्र कृषि उत्पादन भुमिको पहिचानका लागि माटो परिक्षण कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईनेछ।
- ८ कृषिमा आधुनिकिकरण गर्न अविार्यरुपमा रहेको सिचाई उपलब्धताको लागि साना, मझौला तथा ठूला सिचाई योजना सञ्चालन माफत कार्यन्वयन गरिने छ। सिचाई सम्बन्धि कार्यको लागि अध्यक्ष पूर्ण सिचाई युक्त गाउँपालिका २०७५/७६ देखि २०७९/८० लाई कृषि कार्य सित तादम्यता गरिनेछ।
- ९ कृषि तथा पशुलाई व्यवसायिमुखी बनाउन तीन महिने कृषि तालिम संचालन गरिनेछ।
- १० पुराना पकेट कार्यक्रमको निरन्तरता तथा नयाँ पकेट स्थापना गर्न विशेष पहल गरिनेछ।
- ११ व्यवसायी कृषकहरुलाई कृषक अवलोकन भ्रमण कार्यक्रम गरिनेछ।
- १२ गाउँपालिका क्षेत्रभित्रका किसानहरुको पहिचान गरी उत्कृष्ट कृषक सम्मान कार्यक्रमको आयोजना गरिनेछ।
- १३ निर्बाहमुखी कृषि प्रणालीमा सुधार गरी कृषीलाई आधुनिकिकरण र ब्यावसयीकरण गर्ने निति अबलम्बन गरिने छ।

पशु विकास तर्फका नीति तथा कार्यक्रमहरु :

- १४ पशु नश्ल सुधार कार्यक्रमलाई प्रभावकारी संचालन गर्न वडागत रुपमा संचालन गरिनेछ।
- १५ पशु विकास अनुदान कार्यक्रममा सञ्चालन गरिनेछ।

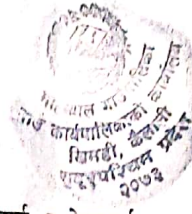
- १६ पशुपालन ब्यावसायलाई ब्यावसायीकरण गर्नुका साथै पशु विमा कार्यक्रमका लागि सम्बन्धित निकाय संग समन्वय गरिने छ ।
- १७ पशु उपचार सेवालाई स्थानीय स्तरमा विस्तार बनाई सहज, सरल र सवैको पहुँच कायम गरिनेछ ।
- १८ निःशुल्क पशु बन्ध्याकरण कार्यक्रमलाई अभियानका रुपमा शुरु गरिनेछ ।
- १९ लक्षित वर्गको जीवनस्तर सुधार गर्न आय आर्जनका कार्यलाई प्राथमिकताका साथ सञ्चालन गरिनेछ ।
- २० व्यवसायिक पशु पालन कृषकहरुका लागि गोठ तथा खोर सुधार कार्यक्रम ल्याईने छ ।
- २१ पशुहरुको उत्पादकत्व क्षमता अभिवृद्धि गर्न कृषक समूह, समिति, फर्ममा घाँसे विकासका कार्यक्रमहरु लागु गरिने छ ।
- २२ व्यवसायिक रुपमा दर्ता भई सञ्चालन भएका पशु फर्म तथा व्यवसायिहरुलाई प्रोत्साहन स्वरुप पशु विमा कार्यक्रम तथा नगद अनुदानका रुपमा जग्गा भाडा उपलब्ध गराउने कार्यक्रमलाई यस आर्थिक वर्षमा पनि निरन्तरता दिईनेछ ।
- २३ पशु खोप कार्यक्रमलाई जोड दिईनेछ ।

सहकारी तथा गरिबी निवारण तर्फका नीति तथा कार्यक्रमहरु :

- २४ नागरिकहरुलाई उत्पादन कार्य र आयआर्जनमा सहभागी बनाउन परम्परागत ज्ञान तथा सिपमा आधारित स्थानीय कुटिर उद्योग, लघु उद्यम, साना सेवा वा व्यवसाय सञ्चालन गर्न वित्तीय संस्थासंगको समन्वयमा सरल र विनाधितो ऋणको व्यवस्थाका लागि पहल गरिने छ ।
- २५ गाउँपालिका भित्रका सहकारी र वित्तिय संस्थालाई उत्पादनमुलक क्षेत्रमा लगानीको लागि प्रोत्साहन गर्ने नीति अबलम्बन गरीने छ ।
- २६ सहकारी आयआर्जन कार्यक्रमलाई र कृषि सहकारीहरु संग सहकार्यमा विशेष जोड दिइने छ ।
- २७ हरेक सहकारीको लेखा प्रणालीलाई व्यवस्थित गर्न आवश्यक तालिम प्रदान गरी नियमन तथा अनुगमनको व्यवस्था गरिनेछ ।
- २८ सहकारीलाई गरिबी निवारण, रोजगारी सृजना र आर्थिक वृद्धिको मेरुडण्डको रुपमा विकास गरिनेछ ।
- २९ पर्यटन बोर्ड गठन गरि गुरु योजना तयार गरि पर्यटन पर्वद्वन गरिनेछ ।
- ३० पर्यटन पर्वद्वन तथा पर्यटकीय हब विकासका लागि कर्णाली पित्तमारि देखि खिमडी सम्म जलयातायात सञ्चालनका लागि जेट मोटर बोट खरिद गर्न आवश्यक बजेटको व्यवस्था गर्नेछु ।
- ३१ चिसापानि पित्तमारि गौतमबुद्ध मूर्ति स्थापना गर्नुका साथै पित्तमारि पिकनिक स्पोर्ट तयार गर्नका लागि आवश्यक बजेटको प्रबन्ध गर्नेछु ।
- ३२ संस्कृतिको जगेर्ना तथा संरक्षण गर्न मगर तथा राजि समुदायका लागि होम-स्टेस्थापनाको लागि आवश्यक बजेट प्रबन्ध गरेकोछु ।
- ३३ पुरातत्व तथा कला संस्कृतिको जगेर्ना, शौचालय, खानेपानी लगायतका पूर्वाधार, पर्यटन मार्ग निर्माण गरी पर्यटन गन्तव्यको रुपमा विकास गरिनेछ ।
- ३४ गाउँपालिका क्षेत्रभित्रका विभिन्न मठ मन्दिर, चर्च, सत्संग भवन, लगायतका धार्मिक स्थलहरुको संरक्षण र सम्बर्द्धनमा कार्यक्रममा जोड दिइने छ ।
- ३५ राजकाडाँ पर्यटकिय स्थलमा भ्यूटावर निर्माणमा विशेष जोड दिईनेछ ।
- ३६ त्रिवेणी धाम, मालिका मन्दिर, मोहन्याल मन्दिर को स्तरोउन्नतीका लागि आवश्यक बजेट बिनियोजन गरिनेछ ।

उद्योग तथा वाणिज्य तर्फका नीति तथा कार्यक्रमहरु :

Handwritten signatures and stamps are present at the bottom of the page. A circular stamp is visible on the left side, and a rectangular stamp is on the right side. The text 'Scanned with CamScanner' is at the bottom right.

- ३७ स्थानीय स्तरमा पाउरोटी, चाउमिन, हौजियारी सिलाई कटाई, हातेकडाई, वुनाई, मैनवत्ति निर्माण, जस्ता साना, घरेलु तथा लघु उद्यमीहरूका लागि उत्पादनमुलक क्षेत्रमा प्रोत्साहन गर्न विशेष सहूलियत दिने नीति अबलम्बन गरीने छ ।
- ३८ गाँउ क्षेत्रमा संचालित उद्योग तथा व्यवसायीक फर्म, दर्ता नविकरण कार्य लाई व्यवस्थित गर्ने नीति अवलम्बन गरीने छ ।

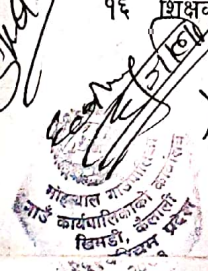
शिक्षा विकास क्षेत्र

शिक्षा विकास तर्फका नीति तथा कार्यक्रमहरु :

- १ स्थानिय पाठ्यक्रम निर्माण गरि लागु गरिनेछ ।
- २ यसै आर्थिक वर्षभित्र गाउशिक्षा योजना निर्माण गरी शिक्षामा गुणस्तर कायम गरिनेछ ।।
- ३ विद्यालय जाने उमेर समुहका सबै बालबालिकाहरुलाई शिक्षाको पहुँचमा अनिवार्य गरिनेछ ।
- ४ गाउपालिका क्षेत्रभित्रका अनाथ/असहाय बालबालिकाहरुको पहिचान गरि अध्ययन अध्यापनको व्यवस्थापनका लागि यसै वर्षदेखि पहल गरिनेछ ।
- ५ यसै आर्थिक वर्षभित्र साक्षर गाँउपालिका घोषणा गरिनेछ । यसका लागि आवश्यक बजेटको समेतको व्यवस्था गरिनेछ ।
- ६ शैक्षिक सुचाङ्क, सिकाई उपलब्धी, शैक्षिक गुणस्तर, प्रशासनिक दक्षता, पारदर्शि लेखा प्रणाली समेतका आधारमा उत्कृष्ट विद्यालयहरुलाई पुरस्कारको व्यवस्था गरिनेछ। मापदण्ड एवं गुणस्तरमा कमजोर विद्यालयहरुलाई गुणस्तर सुधारका लागि कडा नियमन गरिने छ ।
- ७ गाँउपालिका क्षेत्र भित्रका सामुदायिक विद्यालयमा दलित, विपन्न, गरिबी, अपाङ्ग, असहाय तथा जनयुद्ध, जनआन्दोलनमा घाईते, वेपत्ता तथा शहिद परिवारका जेहेन्दार विद्यार्थीहरु तथा उच्च शिक्षाको अध्ययनमा रहेका विद्यार्थीलाई केन्द्रित गरि अध्यक्ष छात्रवृत्ति पुरस्कारको कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईनेछ ।
- ८ गाउपालिका क्षेत्रभित्र उपयुक्त ठाउँको पहिचान गरि सामुदायिक पुस्तकालय र ई लाईवेरीको स्थापना गर्न पहल गरिनेछ ।
- ९ पर्याप्त भौतिक पूर्वाधार नभएका सामुदायिक विद्यालयहरुलाई प्राथमिकताको आधारमा भौतिक रुपमा सुदृढिकरण गर्ने कार्यक्रमलाई निरन्तरता प्रदान गरिनेछ ।
- १० शिक्षा दिवसको महत्वपूर्ण अवसरमा शैक्षिक जगतमा उल्लेखनिय योगदान पुर्याएका शिक्षक, कर्मचारी तथा वार्षिक रुपमा उत्कृष्ट सिकाई उपलब्धि हासिल गर्ने विद्यालयलाई गाँउपालिकाद्वारा सम्मानित गरिने कार्यक्रलाई निरन्तरता दिईनेछ ।
- ११ सम्भावता अध्ययन गरि कृषि क्यापस संचालन गर्नका लागि पहल गरिनेछ ।
- १२ वैज्ञानिक नक्सांकनका तथा आवश्यकताको आधारमा विद्यालयहरुको स्थापना, विस्तार र समायोजन (तहमिलान र मर्ज) गरिनेछ ।
- १३ स्थानिय स्रोत शिक्षक र बालविकासमा अध्यापनरतलाई एकमुष्ट प्रदान गरिदै आएको रकमलाई निरन्तरता दिदै अर्न्तराष्ट्रिय श्रम संगठन को मापदण्ड अनुसार ब्याबस्था गरिने छ ।
- १४ गाउ शिक्षा योजना निर्माण गरि कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- १५ सामुदायिक विद्यालयका विद्यार्थी र शिक्षक अनुपात मिल्ने गरि अपुग शिक्षक दरबन्दी थप गर्न सम्बन्धित केन्द्रिय निकायमा पहल गरिनेछ ।
- १६ शिक्षकलाई पेशागत काममा बढी केन्द्रित हुन अभिप्रेरित गरिनेछ ।

Handwritten signature and initials on the left margin.

Handwritten signature on the right margin.

Handwritten signature and initials.

Handwritten signature and initials.

Handwritten signature and initials.

Handwritten signature and initials.

Handwritten signature and initials.

Handwritten signature and initials.

Handwritten signature and initials.

- १७ विद्यार्थीको हातमा पाठ्यपुस्तक र शिक्षकको हातमा पाठ्यक्रमकार्यक्रम प्रभावकारी रुपमा लागु गरिनेछ ।
- १८ एक विद्यालय एक स्थायी दरबन्दिको व्यवस्थापन गरिने छ ।
- १९ विद्यालयहरुमा सोलार सहित इन्टरनेटको व्यवस्था गरिने छ ।
- २० प्राविधिक धारको शैक्षिक गुणस्तर, स्तर उन्नतिको लागि आवश्यक पहल गरिने छ ।
- २१ आधारभुत तह विज्ञान प्रयोगशाला र माध्यामिक तह छात्रवृत्ति कार्यक्रम लागु गरिने छ ।

खेलकुद विकास तर्फका नीति तथा कार्यक्रमहरु :

- २२ गाउँपालिका स्तरिय अध्यक्ष तथा उपाध्यक्ष कप खेलकुद कार्यक्रम संचालन गर्न आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरिनेछ ।
- २३ सामुदायिक विद्यालयहरुमा खेलकुद तथा अतिरिक्त क्रियाकलापहरु अनिवार्य रुपमा संचालन गर्न लगाइने छ ।
- २४ वडा स्तरिय खेलकुद कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ ।
- २५ गाउँपालिका स्तरिय खेलकुद समिति बनाइने छ ।

स्वास्थ्य विकास तर्फका नीति तथा कार्यक्रमहरु :

- २६ विश्वव्यापी फैलिएको कोरोना भाईरस (कोभिड-१९) को नियन्त्रण तथा रोकथामका लागि विपद व्यवस्थापन कोषमा आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरिनेछ ।
- २७ कोरोना भाईरस (कोभिड-१९) बाट गाउँबासी जनतालाई सुरक्षित बनाउन अन्य स्थानीय पालिकाहरूसँग समन्वय गरी पि सि आर मेसन को व्यवस्थागर्न आवश्यक पहलकदमी गरिनेछ ।
- २८ एम्बुलेन्स सेवालाई प्रभावकारी ढंगबाट सञ्चालनमा ल्याइनेछ ।
- २९ गर्भवती तथा सुत्केरी महिलाहरुलाई पोषण सहित आवश्यक सम्पूर्ण सेवा निःशुल्क र सहज ढंगले उपलब्ध गराइनेछ ।
- ३० लागुपदार्थ तथा बालदुर्व्यसनिमा फसेका युवाहरुका लागि मनोविमर्श कार्यक्रम मार्फत जनचेतना जगाउने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- ३१ HIV संक्रमितहरुका लागि जनचेतनामूलक कार्यक्रमका साथै ART Center सञ्चालन गरि औषधी सहज उपलब्ध गराउने व्यवस्था गरिने छ ।
- ३२ गाउँपालिका सबै वडाहरुमा स्वास्थ्य इकाइहरुको स्थापनाकालागि सम्बन्धित निकायसँग समन्वय गरिनेछ ।
- ३३ स्थानिय निकायमा सुगरखाल स्वास्थ्य चौकीलाई स्तरउन्नति गरि १५ शैयाको अस्पताल बनाइनेछ ।
- ३४ नियमित रुपमा एम्बुलेन्सको व्यवस्था गरि गर्भवती महिलाहरुलाई स्वास्थ्य केन्द्रसम्म ल्याउन लैजान निशुल्क व्यवस्था गरिनेछ ।
- ३५ अति गरिब परिवारलाई स्वास्थ्य विमा Health Insurance गर्ने कार्यक्रम प्रभावकारी कार्यान्वयनकालागि विशेष कार्यक्रम लागु गरिनेछ ।
- ३६ खोपकेन्द्र तथा गाउँघर क्लिकहरुमा आवश्यक फर्निचर तथा उपकरणहरु उपलब्ध गराइ गुणस्तरिय सेवा प्रदान गरिने व्यवस्था गरिनेछ ।
- ३७ समुदायको स्वास्थ्य समस्या र भौगोलिक विकटतालाई मध्य नजर गरि अर्ध वार्षिक रुपमा स्वास्थ्य शिविरहरु संचालन गरिने छ ।
- ३८ मोहन्याल उज्योतिनगर माल्वानामा स्वास्थ्य ईकाइ स्थापना गरिने छ ।

१७/१८

१७/१८

१७/१८

१७/१८

१७/१८

१७/१८

१७/१८

१७/१८

संस्कृति विकास तर्फका नीति तथा कार्यक्रमहरु :

- ३९ यस गाउँपालिका क्षेत्रभित्र विभिन्न सांस्कृतिक पहिचानहरुको संरक्षण र सम्बर्द्धन गर्न (सुदुरपश्चिमेली लोक देउडा, हुड्के नाच, भुवो नाच साथै मारुनी र गरा नाच) लगायतका संस्कृतिको जर्गेना गर्न विभिन्न पञ्चे बाजा तथा आवश्यक संस्कृतिको संरक्षणका कार्यक्रमहरुलाई निरन्तरता दिइने छ ।
- ४० नारीको महानपर्व हरितालीका तिजको संरक्षण तथा प्रवर्द्धनका स्थानीय पर्वका रुपमा मनाइने छ ।
- ४१ हिन्दुको महानचाड बडादशैको संरक्षण र विकासका कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ ।
- ४२ संविधान दिवस, महिला दिवस जस्ता दिवसहरु विशेष महत्वका साथ मनाइनेछन ।
- ४३ मगर जातिको कला संस्कृतिको जर्गेना तथा संरक्षणका कार्यक्रमका लागि जोड दिइने

लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण तर्फका नीति तथा कार्यक्रमहरु:

- ४४ कोरोना भाईरसबाट प्रभावित भई वैदेशिक रोजगारबाट घर फर्किएका बेरोजगार नागरिकहरुका लागि उत्पादनमुखी कार्यमा लगाई रोजगारी सृजना गर्ने ।
- ४५ गरिवि न्यूनिकरण तथा बेरोजगार व्यक्तिहरुलाई रोजगार बनाउन मागमा आधारित सीपमूलक तालीमको व्यवस्था गरिनेछ ।
- ४६ महिला बेचबिखन, घरेलु हिंसा, लैंगिक हिंसा विरुद्ध विभिन्न चेतनामूलक कार्यक्रमहरु संचालन गरिने छन ।
- ४७ दलित तथा विपन्न वर्गको जीवन स्तर उकास्नका लागि सशक्तिकरण उत्थानका कार्यक्रमहरु संचालन गरिने छ ।
- ४८ सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण कार्यलाई थप सहज, सरल र व्यवस्थित एवं पारदर्शी बनाउन वडा कार्यालय नजिक रहेका वित्तिय संस्था मार्फत भुक्तानी गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

खानेपानी पूर्वाधार तर्फका नीति तथा कार्यक्रमहरु :

- ४९ अधुरा खानेपानी आयोजनाहरुलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- ५० एक घर एक धारा कार्यक्रम निरन्तरता दिइनेछ ।
- ५१ गाउँपालिका क्षेत्रभित्र संचालित खानेपानी आयोजनाहरुको मर्मत सम्भारका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरिनेछ ।
- ५२ नेपाल सरकारको आगामीतीनवर्ष भित्र सबै जनतालाई आधारभूत स्तरको खानेपानी सुविधाउपलब्ध गराउने तथादिगो विकास लक्ष नं ६ बमोजिम सन् २०३० भित्रकुल जनसंख्याको ५० प्रतिशतलाई सुधारिएको खानेपानी सुविधाउपलब्ध गराउने लक्ष पूरा गर्न खानेपानी सरसफाइतथा स्वच्छता क्षेत्रको योजनातर्जुमा, बिद्यमानखानेपानी योजनाहरुको सञ्चालनतथामर्मत सम्भार व्यवस्थापन, हालसम्म सो सुविधापुगननसकेको क्षेत्रको पहिचान गरी समतामूलकतथा सहभागितात्मकपद्धतिअवलम्बन गरी समन्वयात्मकएवम् पारदर्शी पद्धतिअपनाई सेवाप्रदानगर्न गाउँपालिका स्तरमाखानेपानी, सरसफाइ स्वच्छता (वास) व्यवस्थापनबोर्ड स्थापना गरी सो मातहतवास युनिटमार्फत नयाँ योजनानिर्माणतथाविद्यमान योजनाहरुको मर्मत सम्भारको सेवाप्रवाहगर्ने व्यवस्थामिलाइने छ ।

५३ गाउँपालिकाले तयार गरेको जलउपयोग गुरुयोजनालाई समीक्षागर्दै विद्यमान सबै खाले खानेपानी, सिँचाई लगायतकाजलस्रोतसँग सम्बन्धित योजनाहरुको सञ्चालनतथाव्यवस्थापकीयअवस्थाअद्यावधिक गरी सबै समितिहरुलाई जलस्रोत नियमावलीबमोजिमदर्ता एवम् अद्यावधिक र नदीकरणगर्ने व्यवस्थालाई गाउँपालिकास्तरमा सो क्षेत्रको सूचनाव्यवस्थापनप्रणाली स्थापनागरिनेछ ।

५४ महिलातथाकिशोरीहरुको आत्मसम्मानको रक्षागर्दै सुरक्षित र स्वच्छतरिकाले बाँच्नपाउने अधिकारको सुनिश्चितता र महिनावारी भएको समयमाअपनाइने विभिन्नहानीकारक अभ्यासहरुको निर्मूल गरी महिला र किशोरीहरुको आत्मसम्मानको रक्षागर्न गाउँपालिकाउपाध्यक्षहरुको सम्मेलनले पारित गरेको मर्यादितमहिनावारी स्वच्छताव्यवस्थापनको धनगढीघोषणापत्रकार्यान्वयनको लागिआवश्यकव्यवस्थामिलाइनेछ ।

५५ नेपाल सरकारको पूर्ण सरसफाईनिर्देशिका २०७५ एवम् गाउँपालिकाको वि.सं २०८२ भित्रगाउँपालिकालाई पूर्ण सरसफाइयुक्तएवम् छाउगोठ मुक्तगाउँपालिकाघोषणागर्ने लक्ष्य बमोजिमगाउँपालिकाभित्रका समुदायलाई पूर्ण सरसफाइउन्मुखतथाविद्यालयहरुलाई तीनतारा पद्धतिमाविकास गर्न एवम् कोभिड १९ जस्तामहामारी र पानीजन्य रोगहरुबाटबच्नवडातथा समुदायस्तरमापूर्ण सरसफाइअभियान सञ्चालनगरिनेछ । विभिन्नपानीजन्य रोगहरुबाटउत्पन्नहुन सक्ने महामारीहरुबाट सुरक्षित रहन स्रोत एवम् घरायसी स्तरमापानीको गुणस्तर परिक्षणको व्यवस्थामिलाइनेछ ।

५६ समुदायको पोषणतथाजीविकोपार्जनको अवस्थामा सुधार ल्याउनको लागिगाउँपालिकाभित्रका हरेक घरघुरीमा घरबारी स्थापनागर्दै सम्भाव्य क्षेत्रमाउत्पादनको पकेट क्षेत्र विस्तार गर्ने र व्यवसायिक रुपमा समूहमार्फत वार्षिक रु. ३००००० (रु. तिन लाख) भन्दामाथिकारोवार गर्ने कृषक समूहहरुलाई प्रोत्साहनगर्ने नीतिलिइनेछ साथै गाउँपालिका स्तरमाआवश्यकबोट बिरुवा सहज रुपमाआपूर्ति गर्नकालागिउल्लत स्तरको बहुउद्देश्यीय नर्सरी स्थापनागर्ने कार्य यसै वर्षबाटआरम्भ गरिनेछ ।

५७ स्थानीयउत्पादनबाट कृषकहरुलाई अधिकतमलाभलाई जीविकोपार्जनमा सुधार ल्याउनउत्पादनको भण्डारण, बजारीकरणका साथै कृषि सामग्रीको सहजआपूर्तिको लागिआवश्यकताअनुसार संकलन केन्द्र, कोल्ड स्टोर, एग्रोभेट स्थापनागर्ने कार्य यसै वर्षबाट शुरुवातगरिनेछ । सो प्रयोजनको लागिनीजि क्षेत्र तथा सहकारीहरुलाई प्राथमीकताका साथ परिचालनगर्ने नीतिलिइनेछ ।

५८ खानेपानी सरसफाइ स्वच्छता, मर्यादितमहिनावारी व्यवस्थापन, घरबारी व्यवस्थापनतथाव्यवसायिकजीविकोपार्जन प्रवर्द्धन कार्यको लागि स्थानीय स्तरमाप्राविधिक स्रोत व्यक्तिउत्पादनतथा परिचालनगर्ने कार्यलाई निरन्तरतादिइनेछ ।

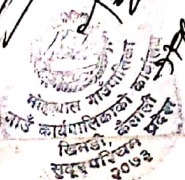
५९ मोहन्याल गाउँपालिकालाई घर भित्रको धुँवा मुक्त गाउँपालिका घोषणाका लागि गा.पा.का प्रत्येक घरमा सुधारीएको चुलो बनाउन प्रोत्साहन गरिने छ ।

६० पूर्ण सरसफाइमा टेवा पुर्याउने कार्यक्रम अर्न्तगत आगामी वर्ष गा.पा. हरेक घरमा चांग निर्माण लागि प्रोत्साह गर्ने नीति अवलम्बन गरिने छ ।

भवन, सडक तथा पुल निर्माण तर्फका कार्यक्रमहरु:

६१ गाउँपालिका तथा वडा कार्यालयका भवनहरु, आधारभुत स्वास्थ्य सेवा केन्द्रका भवन तथा विभिन्न विद्यालयका भवनका भवनहरु भुकम्प प्रतिरोधात्मक तरिकाले बनाईने छ ।

६२ जनता आवास कार्यक्रमका लागि सिँधिय तथा प्रदेश सरकारसँग विशेष पहल गर्ने । पुल तथा झुलझुल निर्माणका लागि सम्बन्धित निकायमा विशेष पहल गरिनेछ ।

- ६४ वडा कार्यालयका अधुरा भवनहरूलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- ६५ सडकहरूको स्तरोन्नती गर्नुका साथै सडक मर्मत तथा सफाइका लागि जेसीवी लाइ सहयोग गर्नका लागि दुई ओटा हाइड्रोलिक ट्रयाक्टर र ब्रेकर खरिद गरिनेछ ।
- ६६ मोहन्याल चक्रपथ निर्माण गर्न पहल गरिनेछ ।
- ६७ गाउँपालिका भित्र निर्माण गरिने विभिन्न सडक आयोजनाका लागि सडक गुरु योजना Transport Master Plan तयार गर्न तथा सडकहरूको निर्माण गर्दा सम्बन्धित कार्यलयहरूसँग समन्वय गरिनेछ ।
- ६८ बहुवर्षीय सडक खण्ड अन्तर्गतका तालबन्ध- कटौजे - खनियाताल, बसन्तागडा -चायाभावर - चोसेकाडा - राक्सा, राजकाडा -चोसेकाडा, साबा- खिमडि -धमकोट , कालापानी -शान्तिपुर, कुइने -ज्यामिरे -माल्वाणा र सुगरखाल - सोल्डा सडक निर्माण कार्य अगाडि बढाइने छ ।

सिचाई, नदि नियन्त्रण तथा तटबन्धन तर्फका कार्यक्रमहरू:

- ६९ सामुहिक तथा व्यवसायिक खेतीका लागि कृषक/कृषि समुह तथा कृषि सहकारी संस्थाहरूलाई सिचाई व्यवस्थाका लागि बोरिङ्ग पम्पसेट अनुदान उपलब्ध गराइनेछ ।
- ७० लिफ्ट सिचाई कार्यक्रमलाई निरन्तरता ।
- ७१ नदिकटान क्षेत्रहरूमा स्थानीय जोखिम नियन्त्रण गर्न दिगो तटबन्धनका कार्यक्रमहरूमा विशेष जोड दिइनेछ ।

उर्जा, लघु तथा साना जलविद्युत तर्फका कार्यक्रमहरू :

- ७२ विद्युत सहकारी संस्थाहरूको आवश्यक अनुगमन तथा नियमन कार्यलाई प्रभावकारी बनाइने छ ।
- ७३ विद्युत सेवाको खपतलाई न्युनतम तथा गृहणीका लागि वैकल्पिक उर्जा तथा सुधारिएको चुल्हो कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- ७४ गाउँपालिकाको बजार क्षेत्रमा सडक वत्ति जडान कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

सूचना तथा संचार तर्फका नीति तथा कार्यक्रमहरू:

- ७५ सूचना तथा सञ्चार प्रविधिमा सर्वसाधारण जनताको सहज र सरल पहुँच तथा सूचना प्रविधिको विकास र विस्तार गर्नका लागि गाउँपालिकाको प्रत्येक वडा कार्यालयमा विद्युत लाईन विस्तार गर्न विशेष पहल गरिनेछ ।
- ७६ जनतासँग अध्यक्ष कार्यक्रमलाई सूचना प्रवाहका लागि प्रत्यक्ष सार्वजनिक सम्वाद कार्यक्रम निरन्तरता दिइनेछ ।

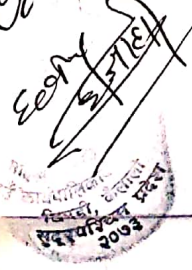
वन, वतावरण तथा विपद व्यवस्थापन तर्फका कार्यक्रमहरू:

वन तथा वतावरण संरक्षण, जलवायु परिवर्तन, विपद व्यवस्थापन तथा जोखिम न्युनिकरण तर्फ नीति तथा कार्यक्रमहरू :

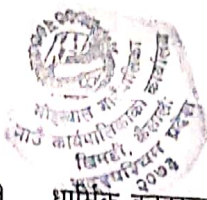
- ७७ कोरोना भाईरसको नियन्त्रण तथा रोकथामका लागि गाउँपालिकाको एक छुट्टै विपद व्यवस्थापन कोष बनाई आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरिने छ ।
- ७८ प्राकृतिक स्रोत र सम्पदाको समुचित सदुपयोग गर्दै दिनानुदिन मासिदै वन क्षेत्रका दिगो वन विकास कार्यक्रम संचालन गरी स्वच्छ हावा, स्वस्थ दिमाग र सभ्य समाज निर्माण अभियानमा जोड दिइने छ ।
- ७९ सामुदायिक वनहरूमा जडीबुटी औषधी खेति गर्नलाई प्रोत्साहन गरिने छ ।
- ८० एक वन एक नर्सरी, शुद्ध हावा स्वच्छ जीवन कार्यक्रम लागु गरिने छ ।

Handwritten signature/initials on the right margin.

Handwritten signature/initials on the left margin.

Multiple handwritten signatures and initials across the bottom of the page.

- ८१ धार्मिक वनहरुलाई प्रोत्साहनमुलक कार्यक्रममा समावेश गरिने छ ।
- ८२ एक वन एक उत्पादन क्षेत्र घोषणा गरी सामुदायिक वन क्षेत्रभित्रको जग्गामा मसलाजन्य थिरुवा तथा जडिवुटी लगाई व्यवसायिक खेति प्रणालीको शुरुवात गरिनेछ ।
- ८३ वडा भेलाबाट छनौट भई आएका योजना अर्न्तगत जैविक तटबन्धन कार्यक्रमलाई प्राथमिकताका साथ जोड दिइने छ ।
- ८४ एक घर असी फलफुलअभियानलाई विशेष कार्यक्रमका साथ लागु गरिने छ ।
- ८५ चुरे क्षेत्रको संरक्षण तथा सम्बर्द्धनका कार्यक्रममा विशेष जोड दिईनेछ ।
- ८६ सामुदायिक वनहरुलाई स्थानीय सरकार प्रति जिम्मेवार बनाइनेछ ।
- ८७ मोहन्याल गाउपालिका भित्र रहेका राष्ट्रपति चुरे संरक्षण भित्र पर्ने सामुदायिक वन उपभोक्ता समितिहरुलाई खारेजी गर्नुका साथै बैज्ञानिक वन व्यवस्थापन कार्यक्रम लागु गर्न नदिने ।

व्यवस्थापन निकाय सेवा प्रवाह र संचालन तर्फ

वित्तिय व्यवस्थापन तथा शससन तर्फका नीति तथा कार्यक्रमहरु :

- ८८ स्थानीय निकायका स्थायी/अस्थायी/करार, ज्यालादारी कर्मचारीको उचित व्यवस्थापन गरी कर्मचारीलाई कर्तव्यनिष्ठ, जनउत्तरदायी, सेवाप्रति बफादार बनाइने छ ।
- ८९ प्रभावकारी रुपमा सेवा प्रवाह गर्न कर्मचारी तथा पदाधिकारीहरुलाई आवश्यक तालिम तथा अभिमुखिकरण कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- ९० कार्यालय समयको अतिरिक्त समयमा काम गर्ने कर्मचारीहरुलाई नियमानुसार प्रोत्साहन भत्ता उपलब्ध गराईनेछ ।
- ९१ गाँउकार्यपालिकाको कार्यालय अर्न्तर्गतका सम्पूर्ण शाखा तथा वडा कार्यालयहरुमा नागरिकको सहजताको लागि नागरिक वडापत्रको व्यवस्था गरिनेछ ।
- ९२ गाँउपालिका तथा वडा कार्यालयहरुबाट प्रवाह हुने पञ्जिकरणलाई स्फटवेयरको माध्यमबाट प्रविधिमैत्री बनाइनेछ ।
- ९३ भ्रष्टाचार विरुद्ध शून्य सहनशिलताको नीतिलाई अवलम्बन गरिनेछ ।
- ९४ गाँउपालिकाको सेवा सञ्चालनसंग सम्बन्धित ऐन, नियमावली, कार्यविधि, मापदण्ड, निर्देशिका, मार्गदर्शन, दिग्दर्शन आदि तयार गरी लागू गरिनेछ ।
- ९५ न्यायिक समितिका कामकारवाहीलाई थप प्रभावकारी बनाई वडा स्तरिय मेलमिलाप समिति मार्फतन्यायिक कार्यलाई छिटो र छरितो रुपमा संचालन गरिनेछ ।
- ९६ राजश्व संकलन तथा त्यसको परिचालन न्यायोचित तथा मितव्ययी बनाईनेछ ।

प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम तर्फका कार्यक्रम

- ९७ कामका लागी पारीश्रमीक आयोजनाहरु केन्द्रबाट विनियोजित रकम श्रमिकका लागी र खरीदको आर्थीक दायीत्व स्थानीय तह बाट गरिनेछ ।
- ९८ स्थानिय तहमा दर्ता भएका बेरोजगार व्यक्तिलाई न्यूनतम रोजगारिको प्रत्याभुति गर्नका लागि कामका लागि पारिश्रमिकमा अधारित सामुदायिक आयोजना संचालन गरि श्रममुलक अयोजना मार्फत समुदायको विकाससंगै सामाजिक संरक्षणको प्रत्याभुति गराइनेछ
- ९९ युवा रोजगारीका लागि रुपान्तरण पहल आयोजना तथा कामका लागि पारिश्रमिकमा आधारित सामुदायिक आयोजना संचालनलाई थप शसक्त रुपमा कार्यान्वयन गरिनेछ ।

- १०० आफ्नो माटो चिनौ, आफ्नै गाउँ बनाऔं स्वलम्बन अभियान संचालन गरि युवाहरूलाई रोजगारीका अवसर पहिचानमा सहजीकरण गरिनेछ ।
- १०१ बेरोजगार र रोजगारका सम्भावनाको वास्तविकता पत्ता लगाउन रोजगार नक्शांकन कार्य अघि बढाइनेछ ।
- १०२ बेरोजगारहरूको ज्ञान, सिप, योग्यता, अनुभव र बजारको मागका आधारमा आवश्यक पर्ने सिप विकास तालिमको पहिचान गरि सम्बन्धि तालिम केन्द्रमा सिफारिस गरिनेछ ।
- १०३ दक्ष तथा सक्षम जनशक्तिको विकास गरि आन्तरिक रोजगारको प्रवर्धन गर्न आवश्यक सीपमुलक तालिमको पहिचान गरि बेरोजगार व्यक्तिलाई तालिम दिइनेछ ।
- १०४ संघ तथा प्रदेश सरकारले ल्याएको रोजगारमुलक कार्यमा अपनत्व कायम गर्दै रोजगारीका क्षेत्र विस्तार गरिनेछ ।
- १०५ स्थानीय स्तरमा रोजगारी सृजना गर्न सरोकारवाला निकाय र निजी, सहकारी तथा गैह्रसरकारी क्षेत्रसंग समन्वय र सहकार्यमा जोड दिइनेछ ।
- १०६ युवा तथा शैक्षिक बेरोजगारलाई प्राथमिकतामा राखि स्वरोजगारमुलक कार्यमा संलग्न स्थानीय युवा उद्यमीहरूलाई प्रोत्साहित गरिनेछ ।
- १०७ श्रम सम्बन्धलाई प्राथमिकता दिदै सार्वजनिक पूर्वाधार निर्माण, कृषि, व्यवसायिक उद्योग, वित्तीय क्षेत्रमा रोजगारी सिर्जना गरिनेछ ।
- १०८ रोजगार सेवा केन्द्रको संचालन तथा व्यवस्थापनमा थप प्रभावकारी बनाउनका लागि उचित बजेटको व्यवस्था गरिनेछ ।
- १०९ भारत तथा वैदेशिक रोजगारीबाट फर्किएका, रोजगारी गुमाएका युवाहरूलाई उद्यमशीलता विकास गराउन बिउँ पुजी उपलब्ध गराउने गरि आवश्यक व्यवस्था गरिनेछ ।

प्रमाणित
हस्ताक्षर

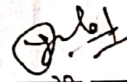

गाँउसभा सदस्यज्यूहरु,

अन्तमा, मोहन्याल गाँउपालिकाको विकासलाई समृद्धिको मार्गमालक्ष्य उन्मुख बनाउन यति बेला मुलुक कोरोना भाईरसबाट ग्रसित भईरहेको छ । यस्तो संकटपूर्ण अवस्थामा मोहन्याल गाँउपालिकाको छैठौँ गाँउसभा अधिवेशनबाट आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ को नीति, कार्यक्रम तथा योजनाहरुलाई प्रभावकारी एवं ढंगबाट संचालन गर्न हाम्रो सामु ठुलो चुनौति सृजना भएको छ । यस्तो महामारी संकटको बेला मैले प्रस्तुत गरेका नीति तथा कार्यक्रमहरुलाई प्रभावकारी बनाउन सबैको सहयोग र सहकार्यको अपेक्षा गरेको छु ।

यस गाँउसभा अधिवेशनमा प्रस्तुत नीति तथा कार्यक्रम निर्माण गर्ने प्रकृत्यामा प्रत्यक्ष तथा परोक्षरूपमा सहयोग पुऱ्याउनु हुने गाँउसभाका सम्पूर्ण सदस्य ज्यूहरु, क्रियाशिल राजनितिक दलका मित्रहरु, विभिन्न संघ संस्थाका प्रतिनिधि ज्यूहरु, गाँउपालिकाका कर्मचारी मित्रहरु, पत्रकार मित्रहरु लगायत गाँउवासी दाजुभाई तथा दिदीबहिनीहरुलाई हार्दिक धन्यवाद दिन चाहन्छु । मोहन्याल गाँउपालिकाको समग्र विकास प्रक्रियामा आजका दिनसम्म म र मेरो सिंगो जनप्रतिनिधिहरुको टिमलाई सहयोग उपलब्ध गराउने सघिय सरकार, सुदुरपश्चिम प्रदेश सरकार, सहयोगी संघ संस्था तथा निकायहरु, निजी क्षेत्र प्रति हृदयदेखि आभारी छु साथै यस्तै खालको सहयोग सदैव जारी रहनेछु भन्ने ठुलो विश्वास लिएको छु ।

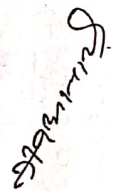
हार्दिक धन्यवाद सहित अभिवादन !!

पुजादेवि बुढामगर
उपाध्यक्ष

२०७७ साल असार १०

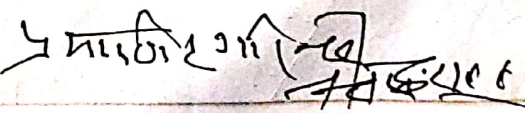

१८

विष्णु

નિર્ણય નં. ૧૬: પ્રસ્તાવ નં. ૧૬ પ્રામી જ્યાપકુ ડાલખાન ગર્વ યસમી દ્યમ
 ગાંડપાલીલા વડા નં. ૬૨ પ્રા પર્તે તુલ્લી ચોદ્યાઈ કરીવ ૨૦૦ દેવ
 રૂવેતી યોગ્ય જમીન વર્તેતી જાગલી નવિલે કટાત ગરી નોમ પાત
 ગરિયેઈ ૨ ચર્વે ગરી પાપીપતવાટ વર્તે મ્મદરે સ્વોનાત પતી
 કુનો કાતી પુઆરરેઈ કુલ વુનાલી તપિમા તટવધત ૨૬ લ
 સિપકા લાગી ૨૫૨ ગરી કેટલુ ચરકાર ચંગ પ્રાગ ગર્તે ૨ પાતી
 સ્વોના ૨ ચારવા સ્વોના પ્રા ૨૫૨ પ્રકા પુલ, ૩ લ પ્રકા ૨
 નિર્ણય દરિતે ૨ પ્રમા પ્રાવેશ ગર્તે નિર્ણય સ્વપમત મપમા
 પારિત ગરીયો ।

નિર્ણય નં. ૧૮: પ્રસ્તાવ નં. ૧૮ પ્રામી જ્યાપકુ ડાલખાન ગર્વ યસમી દ્યમ
 નં. ૬૨ પ્રા મ્મદરે ૨૫ ચોદ્યાઈ પ્રવત સ્પ્રામેકરીમા મ્મદરે પ્રમાલ્યમા
 પ્રાગ ગર્તે પ્રતે નિર્ણય સ્વપમત મપમા પારિત ગરીયો ।

પ્રમાણી કરીએ

જાણકાર